

Compensa Life Vienna Insurance Group SE Lietuvos filialo

Pareiškimas apie pagrindinį neigiamą investicinių sprendimų poveikį tvarumo veiksniams (Reglamento Nr. (ES) 2019/2088 4 straipsnio 2 dalis)

Pagrindinio neigiamo poveikio tvarumo veiksniams aprašymas

Pagrindinis neigiamas poveikis tvarumo veiksniams – tai neigiamas investicinių sprendimų poveikis tvarumo veiksniams. Tvarumo veiksniai – tai su aplinkos apsauga, socialine atsakomybe ir darbuotojais, žmogaus teisių apsauga bei kova su korupcija ir kyšininkavimu susiję klausimai. 2019 m. „Compensa Life“ parengė savo investicijų ESG strategiją, kuri yra kasmet peržiūrima.

2023-06-16 atnaujinta Compensa ESG strategija sugriežtino ir išplėtė atmetimo kriterijus nuo 2023 m. liepos mėn. Papildomi atmetimo kriterijai buvo susiję su netradiciniu iškastiniu kuru, JT pasaulinio susitarimo principų nesilaikymu ir rimtais žmogaus teisių pažeidimais. Esamų atmetimo kriterijų sugriežtinimas taip pat buvo susijęs su anglies naudojimu pagrįstais verslo modeliais.

VIG tvarumo strategijoje numatyta, kad su investicijų portfeliu susijusios emisijos iki 2050 m. turi būti sumažintos iki nulio. Nustatytų reikalavimų neatitinkančios esamos emisijos iki 2025 m. pabaigos bus mažinamos daugiau nei 50 proc., o iki 2035 m. pabaigos jų bus visiškai atsisakyta. Naujos emisijos bus orientuotos į ESG kriterijus.

Nuo 2022 m. pagal ES informacijos atskleidimo reglamentą bus renkami duomenys apie įstatymuose nustatytus aplinkos apsaugos ir socialinės atsakomybės rodiklius, siekiant pamatuoti ir įvertinti neigiamą poveikį tvarumo veiksniams. Iš 20 rodiklių, 18 yra privalomi, o du – neprivalomi. Rodikliai yra pasirinkti iš keleto SFDR numatytų rodiklių, taikomų investicijoms į bendroves, valstybes ir virš valstybines organizacijas, taip pat nekilnojamąjį turtą.

Šiame pareiškime pirmą kartą skelbiami visų 20 rodiklių duomenys, apimantys 2023 sausio 1 d. – 2023 m. gruodžio 1 d. laikotarpį.

Rodikliai, taikomi investicijoms į investuojamąsias bendroves						
Neigiamo poveikio tvarumui rodiklis	Matas	Poveikis [2022 m.]	Poveikis [2023 m.]	Paaiškinimas	Veiksmai, kurių imtasi, ir kitam ataskaitiniam laikotarpiui planuojami veiksmai bei nustatyti tikslai	
KLIMATO IR KITI SU APLINKA SUSIJĘ RODIKLIAI						
Išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis	1. Išmetamas ŠESD kiekis	1 lygio išmetamas ŠESD kiekis	16 886,97	11 107,39	Padengia 60 %	Esamų atmetimo kriterijų stiprinimas, visiškas netinkamo iškastinio kuro pašalinimas strateginiu lygmeniu
		2 lygio išmetamas ŠESD kiekis	3 143,14	2 850,91	Padengia 60 %	
		3 lygio išmetamas ŠESD kiekis	94 429,12	72 417,33	Padengia 58 %	
		Bendras išmetamas ŠESD kiekis	114 459,23	86 375,66	Padengia 58 %	
	2. Anglies dioksido išmetimo rodiklis	Anglies dioksido išmetimo rodiklis	636,73	442,81	Padengia 58 %	
	3. Investuojamųjų bendrovių keliamos taršos ŠESD intensyvumas	Investuojamųjų bendrovių keliamos taršos ŠESD intensyvumas	1072,24	847,93	Padengia 69 %	

	4. Pozicija bendrovių, vykdančių veiklą iškastinio kuro sektoriuje, atžvilgiu	Investicijų į bendroves, vykdančias veiklą iškastinio kuro sektoriuje, dalis	7,7 %	6,1%	Padengia 47 %	
	5. Neatsinaujinančiųjų išteklių energijos suvartojimo ir gamybos dalis	Investuojamųjų bendrovių neatsinaujinančiųjų išteklių energijos suvartojimo ir gamybos iš neatsinaujinančiųjų energijos išteklių dalis, palyginti su atsinaujinančiais energijos ištekliais, išreikšta visų jos energijos išteklių procentine dalimi	72,6 %	63,1%	Padengia 56 %	Nuolatinis portfelio ESG reitingų stebėjimas
	6. Energijos suvartojimo intensyvumas konkrečiame didelio poveikio klimatui sektoriuje	Energijos suvartojimas GWh konkrečiame didelio poveikio klimatui sektoriuje vienam milijonui eurų investuojamųjų įmonių pajamų	0 %	0 %	Padengia 37 %	Nuolatinis portfelio ESG reitingų stebėjimas
Biologinė įvairovė	7. Veikla, daranti neigiamą poveikį pažeidžiamos biologinės įvairovės teritorijoms	Investicijų į investuojamąsias bendroves, turinčias veiklos objektų ir (arba) vykdančias veiklą pažeidžiamos biologinės įvairovės teritorijose arba	0 %	2%	Padengia 44 %	Nuolatinis portfelio ESG reitingų stebėjimas

		netoli jų, dalis, kai tų investuojamųjų bendrovių veikla daro neigiamą poveikį toms teritorijoms				
Vanduo	8. Į vandenį išleidžiami teršalai	Investuojamųjų bendrovių į vandenį išleidžiamas teršalų kiekis tonomis, tenkantis vienam investuotam milijonui eurų, išreikštas svertiniu vidurkiu	1 345,39	16,87	Padengia 2 %	Nuolatinis portfelio ESG reitingų stebėjimas
Atliekos	9. 9. Pavojingųjų atliekų ir radioaktyviųjų atliekų procentinė dalis	Investuojamosiose bendrovėse susidarančių ir pavojingųjų radioaktyviųjų atliekų kiekis tonomis, tenkantis vienam investuotam milijonui eurų, išreikštas svertiniu vidurkiu	3,90	1,77	Padengia 25 %	Nuolatinis portfelio ESG reitingų stebėjimas
RODIKLIAI SOCIALINIŲ IR DARBUOTOJŲ KLAUSIMŲ, TAIP PAT PAGARBOS ŽMOGAUS TEISĖMS IR KOVOS SU KORUPCIJA BEI KOVOS SU KYŠININKAVIMU KLAUSIMŲ SRITYSE						
Socialiniai ir darbuotojų klausimai	10. JT pasaulinio susitarimo principų ir Ekonominio bendradarbiavimo	Investicijų į investuojamasias bendroves, susijusias su JT	0,85 %	13,5%	Padengia 71 %	Investicijų į įmones, kurios pažeidžia JT Pasaulinio susitarimo principus, mažinimas ir neįtraukimas

	ir plėtos organizacijos (EBPO) rekomendacijų daugiašalėms įmonėms pažeidimai	pasaulinio susitarimo principų arba EBPO rekomendacijų daugiašalėms įmonėms pažeidimais, dalis				
	11. Nėra procesų ir atitikties mechanizmų, skirtų stebėti, kaip laikomasi JT pasaulinio susitarimo principų ir EBPO rekomendacijų daugiašalėms įmonėms	Investicijų į investuojamąsias bendroves, neįgyvendinančias politikos, skirtos stebėti, kaip laikomasi JT pasaulinio susitarimo principų arba EBPO rekomendacijų daugiašalėms įmonėms, arba neturinčias skundų teikimo ir (arba) skundų nagrinėjimo mechanizmų, skirtų reaguoti į JT pasaulinio susitarimo principų arba EBPO rekomendacijų daugiašalėms įmonėms pažeidimus, dalis	22 %	27%	Padengia 71 %	Šiuo metu strateginių tikslų nenustatyta

	12. Nekoreguotas moterų ir vyrų darbo užmokesčio skirtumas	Vidutinis nekoreguotas moterų ir vyrų darbo užmokesčio skirtumas investuojamosiose bendrovėse	16%	12%	Padengia 20 %	Šiuo metu strateginių tikslų nenustatyta
	13. Lyčių pusiausvra valdyboje	Vidutinis investuojamųjų bendrovių valdybų narių moterų ir vyrų skaičiaus santykis, išreikštas visų valdybos narių procentine dalimi	37%	36%	Padengia 70 %	Nuolatinis portfelio ESG reitingų stebėjimas
	14. Prieštaringai vertinamų ginklų (priešpėstinių minų, kasetinių šaudmenų, cheminių ginklų ir biologinių ginklų) pozicija	Investicijų investuojamąsias bendroves, dalyvaujančias gaminant arba parduodant prieštarigai vertinamus ginklus, dalis	0%	2%	Padengia 71 %	Investicijų pašalinimas
Rodikliai, taikomi investicijoms į valstybes ir viršvalstybinius subjektus						
Neigiamo poveikio tvarumui rodiklis		Matas	Poveikis 2022 m.	Poveikis 2021 m.	Paaiškinimas	Veiksmai, kurių imtasi, ir kitam ataskaitiniam laikotarpiui planuojami veiksmai bei nustatyti tikslai
Aplinkos klausimai	15. ŠESD intensyvumas	Investuojamųjų bendrovių keliamos taršos ŠESD intensyvumas	401,94	418,62	Padengia 58 %	Portfelio stebėjimas, remiantis grupės nustatytais ESG reitingais šalies mastu

Socialiniai klausimai	16. Su socialiniais pažeidimais susijusios investuojamosios šalys	Su socialiniais pažeidimais, kaip nurodyta tarptautinėse sutartyse ir konvencijose, Jungtinių Tautų principuose ir, kai taikytina, nacionalinės teisės aktuose, susijusių investuojamųjų šalių skaičius (absoliutusis skaičius ir santykinė dalis, gauta padalijus iš visų investuojamųjų šalių)	0	0	Padengia 91 %	Portfelio stebėjimas, remiantis grupės nustatytais šalies lygio ESG reitingais, galimos išimtys.
Rodikliai, taikomi investicijoms į nekilnojamąjį turtą**						
Neigiamo poveikio tvarumui rodiklis		Matas	Poveikis 2022 m.	Poveikis 2023 m.	Paaiškinimas	Veiksmai*, kurių imtasi, ir kitam ataskaitiniam laikotarpiui planuojami veiksmai bei nustatyti tikslai
Iškastinis kuras	17. Iškastinio kuro pozicija, atsirandanti per nekilnojamąjį turtą	Investicijų į nekilnojamąjį turtą, susijusių su iškastinio kuro gavyba, saugojimu, transportavimu ar gamyba, dalis	0,00	0	Padengia 95 %	Investicijų į susijusius objektus neįtraukimas

Energijos vartojimo efektyvumas	18. Neefektyviai energiją vartojančio nekilnojamojo turto pozicija	Investicijų neefektyviai energiją vartojantį nekilnojamąjį turtą dalis *	59 %	53%	Padengia 95 %	Nekilnojamojo turto portfelio energinio efektyvumo optimizavimas ir energijos vartojimo efektyvumo svarstymas planuojant naujas investicijas
---------------------------------	--	--	------	-----	---------------	--

* Veiksmai, kurių imtasi ir planuojami veiksmai.

Išvardytų tikslų palyginamumui su faktinėmis vertėmis gali turėti įtakos padengimo procento pokytis per ateinančius 12 mėnesių laikotarpį.

Veiksmai atitinka santraukoje aprašytą bendrovės „Compensa Life“ ESG strategiją. Nustatytų reikalavimų neatitinkančios esamos investicijos iki 2025 m. pabaigos bus sumažintos 50 proc., o iki 2035 m. pabaigos jų bus visiškai atsisakyta. Bendrovės „Compensa Life“ investicijos, kuriomis padengiami įsipareigojimai draudėjams, atsižvelgiant į įsipareigojimų terminą ir kokybinius kriterijus. Dėl ilgo įsipareigojimų termino, investicijos taip pat yra ilgalaikės, todėl, norint pakeisti esamą turtą, galintį daryti didelį neigiamą poveikį rodiklių vertėms (atsižvelgiant į ESG kriterijus), būtina kruopščiai išanalizuoti neigiamus tvarumo rodiklius. Naujų investicijų atžvilgiu bendrovės „Compensa Life“ Investicijų komitetas vadovausis ESG kriterijais, kad sumažintų neigiamą poveikį investicijų portfeliui.

2 lentelė

Papildomi klimato ir kiti su aplinka susiję rodikliai

Neigiamas poveikis tvarumui	Neigiamas poveikis tvarumo veiksniams (kokybiniai arba kiekybiniai duomenys)	Matas
Rodikliai, taikomi investicijoms į investuojamąsias bendroves		
KLIMATO IR KITI SU APLINKA SUSIJĘ RODIKLIAI		
Išmetamas teršalų kiekis	4. Investicijos į bendroves, neįgyvendinančias išmetamo anglies dioksido kiekio mažinimo iniciatyvų 4,4% (2022: 5,7%)	Investicijų į investuojamąsias bendroves, neįgyvendinančias išmetamo anglies dioksido kiekio mažinimo iniciatyvų, kuriomis siekiama suderinimo su Paryžiaus susitarimu, dalis

3 lentelė

Papildomi poveikio socialinių ir darbuotojų klausimų, taip pat pagarbos žmogaus teisėms ir kovos su korupcija bei kovos su kyšininkavimu klausimų sritims rodikliai

RODIKLIAI SOCIALINIŲ IR DARBUOTOJŲ KLAUSIMŲ, TAIP PAT PAGARBOS ŽMOGAUS TEISĖMS IR KOVOS SU KORUPCIJA BEI KOVOS SU KYŠININKAVIMU KLAUSIMŲ SRITYSE		
Neigiamas poveikis tvarumui	Neigiamas poveikis tvarumo veiksniams (kokybiniai arba kiekybiniai duomenys)	Matas

Rodikliai, taikomi investicijoms į investuojamąsias bendroves		
Žmogaus teisės	9. Neįgyvendinama žmogaus teisių politika – 0,9% (2022: 2,8%)	Investicijų į žmogaus teisių politikos neįgyvendinančius subjektus dalis

Politikos gairių, skirtų išskirti pagrindinį neigiamą poveikį tvarumo veiksniams ir nustatyti jo prioritetą, aprašymas

Valdybos ir Stebėtojų tarybos patvirtinta bendrovės „Compensa Life“ Investicijų ir rizikos strategija peržiūrima ir atnaujinama kasmet. Viena iš šios strategijos dalių yra ir ESG strategija. Vadovaudamasi ESG strategija, „Compensa Life“ taiko tokius apribojimus, siekdama atsižvelgti į pagrindinį neigiamą poveikį tvarumo veiksniams bei nustatyti jo prioritetą:

2019 m. Atsisakyti investicijų į šilumos gamyboje naudojamą anglį
 2019 m. Atsisakyti investicijų į prieštarai vertinamus ir uždraustus ginklus
 2022 m. ESG vertinimo kriterijai, taikomi naujam investiciniam turtui
 2023 m. liepa Atsisakyti investicijų į netradicinę naftą ir dujas
 Atsisakyti investicijų į įmones, smarkiai pažeidinėjančias žmogaus teises arba JT pasaulinį susitarimą

Šalių, į kurias gali būti investuojama, portfelis

„Compensa Life“ šalių, į kurias gali būti investuojama, portfelį vertina ir klasifikuoja ne tik remdamasi makroekonomikos duomenimis ar vengdama investuoti į anglies naudojimu pagrįstus verslo modelius ir uždraustus ginklus.

Pripažįstant, kad šilumos gamyboje naudojamos anglies deginimas yra vienas iš pagrindinių šiltnamio efektą sukeliančių dujų šaltinių, naujai nebus investuojama į anglies sektoriuje dirbančias bendroves. Tai – plati sąvoka, apimanti ne tik šilumos gamyboje naudojamos anglies gavybą ir prekybą, elektros gamybą iš šilumos gamyboje naudojamos anglies, bet ir kuro gamybą iš anglies. Atmetimo kriterijų pagrindą sudaro tiksliai nustatyti pardavimo ir kiekybiniai limitai. Nustačius, kad bendrovė nesilaiko vieno iš toliau nurodytų ribinių dydžių, atitinkama bendrovė pašalinama iš investicijų portfelio:

- Šilumos gamyboje naudojamos anglies gavyba sudaro daugiau nei 30 proc. pardavimo apimčių;
- Kasmet pagaminama daugiau nei 20 mln. tonų šilumos gamyboje naudojamos anglies;
- Daugiau nei 30 proc. visos elektros energijos pagaminama iš šilumos gamyboje naudojamos anglies;
- Iš šilumos gamyboje naudojamos anglies kasmet pagaminama daugiau nei 10 GWh energijos.

Esamų šios srities pozicijų bus visiškai atsisakyta ne vėliau nei iki 2035 m. pabaigos.

Be to, „Compensa Life“ SE vengia investuoti į bendroves, kurių veikla yra susijusi su uždraustų ginklų gamyba. Konkretus įvertinimas grindžiamas įvairiais tarptautiniais susitarimais, o siekiant kiek tai įmanoma išvengti tokių ginklų finansavimo, analizės metu neapsiribojama vien sutarčių formuluotėmis.

Organizacinėse strategijose ir tvarkose numatyta atsakomybė

Tvarumo politika (ESG strategija) yra neatsiejama investicijų ir rizikos strategijos dalis, ją kasmet tvirtina Valdyba ir Stebėtojų taryba. Finansinių ir investicinių paslaugų skyrius atsako už tvarumo politikos įgyvendinimą atskirų turto klasių atžvilgiu. VIG Turto rizikos valdymo skyrius naudojami nepriklausomo duomenų tiekėjo arba paties emitento pateiktais duomenimis, kad apskaičiuoti būtinus rodiklius ir atliktų atitinkamą analizę.

Rodiklių atrankos metodai ir paaiškinimas, kaip taikant šiuos metodus atsižvelgiama į pagrindinio neigiamo poveikio atsiradimo tikimybę ir jo dydį (įskaitant galimai nepataisomo pobūdžio poveikį).

Papildomais rodikliais „Compensa Life“ pasirinko investicijas į bendroves, neįgyvendinančias išmetamo anglies dioksido kiekio mažinimo iniciatyvų netaikančias iniciatyvų anglies dioksido emisijoms mažinti ir bendroves, kuriose neįgyvendinama žmogaus teisių politika.

Renkantis PNP, itin svarbu turėti galimybę naudotis atitinkamais duomenimis. Kadangi klimato kaita yra didžiausias mūsų laikų iššūkis, mūsų ESG strategijoje daugiausiai dėmesio skiriama šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijų mažinimui. Be to, klimato kaitos klausimas yra įtvirtintas ir bendrovės tvarumo politikoje. Be to, ypatingas dėmesys skiriamas ir žmogaus teisių klausimui, turint omenyje, kad šiam klausimui privalomuose rodikliuose skiriama per mažai dėmesio. Be šių dalykų, jokia su investavimu susijusi metodikos, skirtos įvertinti pagrindinio neigiamo poveikio dydį ir atsiradimo tikimybę (įskaitant galimai nepataisomo pobūdžio poveikį) nėra nustatyta.

Pagrindinio neigiamo poveikio nustatymo ir vertinimo metodai

Pagrindiniai rodiklius kiekvieną ketvirtį gaunami iš nepriklausomo duomenų teikėjo, juos papildant pačios bendrovės atliktų investicijų tyrimų ar investicijų partneriams išsiųstų užklausų rezultatais, ir automatiškai skaičiuojami, kaupiami ir saugomi visos įmonių grupės turto valdymo sistemoje. Esant galimybei, investiciniai fondai traktuojami taikant skaidrumo principus.

- Verslo rodikliai – juos skaičiuojant atsižvelgiama į visas investicijas, išskyrus nekilnojamąjį turtą ir nekilnojamojo turto fondus, išvestines priemones, trumpalaikius indėlius bankuose ir viršvalstybinių institucijų, centrinės, regioninės valdžios ir savivaldos institucijų išleistas skolos priemones.
- Valstybių rodikliai – juos skaičiuojant atsižvelgiama į visas viršvalstybinių institucijų, centrinės, regioninės valdžios ir savivaldos institucijų išleistas skolos priemones.
- Nekilnojamojo turto rodikliai – juos skaičiuojant atsižvelgiama į tiesioginį nekilnojamąjį turtą, su juo susijusį nekilnojamąjį turtą, hipoteką ir papildomo įkeitimo aktų užtikrintas paskolas.

Kadangi teisiniai reikalavimai nėra aiškūs, daromos toliau nurodytos prielaidos.

Bendrovių, kurių pagrindinių ESG rodiklių iš jų pačių gauti nėra galimybės, atveju, jei įmanoma, naudojami pagrindiniai atitinkamos patronuojančiosios bendrovės rodikliai. Skaičiuojant santykinius pagrindinius rodiklius, nesant pagrindinių tiesioginių investicijų (akcijų, obligacijų, paskolų) ESG rodiklių, manoma, kad jų vertės yra tokios pačios, kaip apdraustojo portfelio. Ta pati prielaida daroma ir neapdraustų investicinių fondų dalių atžvilgiu. Taigi, pagrindiniai rodikliai (skaitikliai) nustatomi proporcingai atitinkamų investicijų (daliklių) sumai. Pasirinktas metodas reiškia, kad pagrindiniai rodikliai pristatomi konservatyviai. Apskritai tikimės, kad, be kita ko griežtėjant ESG reguliavimui, ateinančiais metais ženkliai išaugs padengimo lygis.

Šios metodikos paklaidos paaiškinimas

Paklaidą lemia keletas veiksnių, iš kurių pagrindiniai yra šie:

- duomenų trūkumai;
- netikslūs duomenys;
- pasenę duomenys;
- netiksliai duomenų skaičiavimo metodika;
- neteisingos prielaidos, pagal kurias koreguojami duomenys.

Apskritai reikalingų duomenų egzistavimas ir kokybė yra vienas iš didžiausių iššūkių, su kuriais susiduria visa finansų pramonė.

Duomenų šaltiniai

„Compensa Life“ naudojasi nepriklausomų duomenų teikėjų, kuriuos parūpina VIG, duomenimis ir programine įranga atskiriems rodikliams įvertinti ir apdoroti. Be to, kai kurie duomenys gaunami tiesiai iš investicinio turto, kurio duomenų nepriklausomas duomenų teikėjas neteikia, valdytojų. Nuolat analizuojant ir interpretuojant pagrindinius rodiklius galima laiku pritaikyti priemones, skirtas apriboti neigiamą poveikį tvarumo veiksniams.

Dalyvavimo politikos gairės

Kadangi investicijų į nuosavą kapitalą apimtis yra labai nedidelė (2022 m. gale tokios investicijos sudarė 2,2 proc. bendrovės „Compensa Life“ turto), „Compensa Life“ yra priėmusi sprendimą dalyvavimo politikos nerengti (Vertybinių popierių rinkos įstatymo 211² paragrafas). Tol, kol investicijų į investuojamųjų bendrovių nuosavą kapitalą dydis neviršija 3 proc. valdomo turto, „Compensa Life“ dalyvavimo politikos nerengs ir neskelbs savo svetainėje, o vietoje to pateiks aiškų ir pagrįstą paaiškinimą, kodėl tokia politika nėra skelbiama.

Nuorodos į tarptautinius standartus

Bendrovėje „Compensa Life“ galioja Verslo etikos kodeksas, kurio tikslas – užtikrinti, kad darbuotojai laikytųsi įstatymų ir bendrovės vidaus teisės aktų reikalavimų. Tokie verslo etikos principai yra pagrinde susiję toliau nurodytų sričių standartais.

- Įstatymų, teisės aktų ir vidaus reglamentų reikalavimų vykdymas;
- Žmogaus teisių apsauga;
- Įvairovė ir integracija;
- Aplinkos apsauga;
- Darbuotojų sveikata ir sauga darbo vietoje;
- Bendrovės turto apsauga;
- Interesų konfliktų prevencija;
- Korupcijos ir kyšininkavimo prevencija;
- Duomenų apsauga;

- Konfidencialios informacijos tvarkymas;
- Sąžininga konkurencija;
- Piktnaudžiavimo padėtimi rinkoje prevencija;
- Pinigų plovimo, terorizmo finansavimo ir tarptautinių sankcijų nesilaikymo prevencija;
- Sąžiningas ir profesionalus elgesys su klientais;
- Patikima komunikacija.

Be to, „Compensa Life“ priklauso įmonių grupei VIG, kuri 2021 m. kovą pasirašė JT pasaulinį susitarimą.

Praeityje užfiksuotų rodiklių palyginimas

Istoriniai duomenys pateikti lentelėse aukščiau.